

Žene mogu da žive od tradicionalnih rukotvorina

Pirot

Zene iz Stapara, Sombora, Odžaka i Pirota pokrenule su inicijativu da staparski ćilim, jedna od najlepših tradicionalnih rukotvorina iz Srbije, bude nominovan za ulazak na Nacionalnu listu nematerijalnog kulturnog nasleđa.

Inicijativa je, kako je preneo Tanjug, predstavljena na otvaranju izložbe „Bogatstvo duha“ u galeriji „Čedomir Krstić“ u Pirotu, gde su prikazani antikvarni uzorci staparskog ćilima, najlepši pirotski ćilimi, kao i slike i motivi australijskih Aboridžina.

Izložbu su otvorili predsednik Opštine Pirot Vladan Vasić, član gradskog veća Sombora Nemanja Sarač, ambasadorica Australije u Srbiji Džulija Fini i predsednica **Etno mreže** i izvršna direk-

torka **NALED**-a Violeta Jovanović. Ovaj događaj deo je aktivnosti predviđenih Sporazumom o saradnji Sombora i Pirota, potpisanog na inicijativu **Etno mreže** i **NALED**-a i uz podršku Ambasade Australije, čiji je cilj očuvanje i promocija pirotskog i staparskog ćilima.

Staparski i pirotski ćilimi su najpoznatiji autohtoni ćilimi u Srbiji. Snažan uticaj pirotskog ćilimarstva na vojvođansko primetan je još početkom 20. veka, kada su tkalje iz Stapara počele da koriste motive iz Pirota kao inspiraciju za svoje ćilime. Iako je staparski ćilim nastao još u 18. veku danas se više ne proizvodi.

U želji da obnove tradiciju i pretvore ćilimarstvo u prepoznatljiv nacionalni brend, članice

udruženja za očuvanje starih zanata „Grlica“ i „Damsko srce“ iz Pirota angažovale su se da ženama iz udruženja „Staparke“ iz Stapara, „Zlatne ruke Somborke“ iz Sombora i „Lenka“ iz Odžaka prenesu iskustva u izradi ćilima kroz niz obuka i savetovanja.

Proizvodnja rukotvorina je druga najisplativija aktivnost u seoskim domaćinstvima u EU, što ukazuje na to da bi i u Srbiji savremena izrada tradicionalnih proizvoda mogla da bude motor zapošljavanja žena i mladih na selu.

Problem je činjenica da u našoj zemlji nema gradske etno galerije, ni u Beogradu ni u turističkim centrima, što otežava plasman rukotvorina, a nije razvijena ni praksa da se koriste kao diplomatski i poslovni poklon.